

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

Asiantuntijakuuleminen 6.10.2022

HE 171/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan sekä ajoneuvon vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivaksi muuntamisen määräaikaisesta tukemisesta annetun lain muuttamisesta

Kilpailu- ja kuluttajavirasto kannattaa vahvasti ilmastomuutoksen torjumista ja katsoo, että taloudellisten ohjauskeinojen käyttö on yleisesti ottaen perusteltua ilmastomuutoksen torjumisen kannalta tarpeellisten päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi. Viraston näkemyksen mukaan suhteellisia hintoja muuttavien päästökaupan ja ympäristöverojen lisäksi elinkeinonharjoittajille asetetut kannustimet vähentää ympäristölle aiheutuvia päästöjä sekä kehittää entistä vähäpäästöisempiä tuotteita ovat keskeisiä tekijöitä kansallisten päästötavoitteiden ja EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamisen kannalta. Kustannustehokkainta olisi kuitenkin vaikuttaa eri toimijoiden käyttäytymiseen veroilla ja toimintaympäristörajoitteilla. Myös tuilla voi olla vaikutusta ilmastotavoitteen saavuttamisessa, mutta kustannusten vuoksi suoriin tukiin kannattaa suhtautua säästeliäästi ja ottaa niitä keinovalikoimaan lähinnä vain silloin kun muut keinot ovat riittämättömiä ja tukien vaikuttavuus on mahdollisimman hyvin arvioitu.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto toteaa, että ympäristöpoliittisten keinojen vaikutusarvioinneissa tulisi kiinnittää huomiota myös valittujen keinojen kilpailuvaikutuksiin. Virasto arvioi, ettei määräaikaisiksi säädetyillä täyssähköautojen, sähkö- ja kaasukäyttöisten pakettiautojen sekä sähkö- ja kaasukäyttöisten kuorma-autojen hankintatuilla tai niiden haku aikoihin ehdotetuilla muutoksilla ole merkittäviä kilpailua vääristäviä vaikutuksia, kun otetaan huomioon edellä mainittujen vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivien ajoneuvojen kallis hankintahinta polttoainekäyttöisiin verrokiajoneuvoihin nähden. Virasto kuitenkin myös korostaa, että edellä mainittujen hankintatukien vaikutuksia on edelleen syytä jälkikäteen seurata tulevia päätöksiä ajatellen. Tämä jälkikäteisseuranta on tärkeää sen vuoksi, että saadaan tietoa missä määrin myönnetty hankintatuet mahdollisesti nostavat hintoja ja missä määrin varsinaiset hankinnat tukien ansiosta lisääntyvät.

Jussi Pääkkönen
erityisasiantuntija